

O POVESTE DESPRE EVOLUȚIA SCRISULUI: CARTE PE ÎNȚELESUL TUTUROR ȘI CU MULTE RĂSPUNSURI

Ludmila CORGHENCI,
Biblioteca Națională a Republicii
Moldova

Lucrarea în cauză este concepută ca „un volum enciclopedic”, care sintetizează informația despre dezvoltarea scrisului¹. Este o lucrare atractivă pentru orice cititor: de la mic la mare. Așa cum putem afla din „Argument”, autoarele și-au asumat o responsabilitate riscantă: de a pune în evidență și a descrie „principalele etape de dezvoltare ale scrisului, începând de la oamenii preistorici”. Riscul a fost depășit cu succes de către autoare. Cartea este atractivă, scrisă lejer, ocolește limbajul pretențios și inaccesibil – o poveste despre evoluția scrisului. Ne referim atât la textul propriu-zis, cât și la acele componente (glosare, integrame etc.) care augmentează caracterul captivant, chiar plăcut al cărții.

„De ce omul a învățat să scrie?” este titlul primei părți, în care autoarele prezintă un răspuns clar formulat: „Scrierea a apărut ca urmare a dezvoltării rapide a societății, existenței puterii centralizate și apariției religiilor” (p. 7).

În continuare materialul este prezentat în trei secțiuni:

- „Preistoria scrisului” (din conținut: cel mai neobișnuit tip de scriere – scrierea nodală; brăiele „vorbitoare” – brăie confecționate din perle și cochilii de scoică; pictograma – cea mai veche formă de scriere);
- „Antichitate” (din conținut: scrierea prin „cărțile de lut”; scrisul la egipteni; primul alfabet cu litere; scrisul pe tăblițe cerate; alte suporturi de fixare a informației, de exemplu, pergamentul; viața persoanelor care se ocupau de citit și scris);
- „Evul Mediu” (scrierea runică; arta scrierii la daci; apariția codexului și avantajele acestuia ca formă de fixare a informației; istoria uneltelor de scris; scrierea

în societatea medievală).

Este de remarcat faptul că autoarele apelează la diverse modalități de a alimenta și a amplifica interesul pentru lectura cărții, pentru fenomenul scrisului ca unul dintre cele mai importante invenții ale omenirii. Ne referim la rubrici gen: „Știați că...”, „Uimitor!”, „Ține minte!”.

Glosarele, care însoțesc fiecare parte a cărții, identifică termenii-cheie ai perioadei concrete de dezvoltare a scrisului. Volumul glosarelor este mic, concis și prezintă clar esența termenilor, contribuind la înțelegerea și utilizarea corectă a acestora; la dezvoltarea, îmbogățirea vocabularului persoanei care se vrea inteligentă și bună cunoscătoare a celor mai importante evenimente care au impulsivat dezvoltarea omenirii.

Integramele, incluse cu titlul „Ce îți amintești?”, au un rol important în antrenarea și menținerea memoriei, dezvoltarea inteligenței și interesului pentru tema abordată. La fel, secțiunea „Bibliografie” (care include 14 descrieri bibliografice) oferă suport pentru informare și documentare ulterioară privind istoria cărții și a scrisului.

Lucrarea este realizată reușit din punct de vedere editorial: culori, calitatea hârtiei, imagini/desene, figuri, designul copertei.

Concluzionăm că lucrarea este rezultatul unor studii de durată în domeniu și conține date valoroase pentru înțelegerea complexității fenomenului, autoarele făcându-ne nerăbdători de a vedea și de a afla informațiile din următoarele capitole.

Lucrarea a apărut cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii al Republicii Moldova, în conformitate cu decizia Comisiei de selecție pentru editarea cărții naționale.

¹ Cosovan, Veronica, Tatiana, Grușco. Aventura spectaculoasă a scrisului. Chișinău: Lexon-Prim, 2023. 90 p. ISBN 978-9975-163-81-1.